

ପିଲାଙ୍କ କୋଭିଡ୍

ଆଗଧାଡ଼ିର କର୍ମଶୂଳୀଙ୍କ ପାଇଁ
ପକେଟ୍ ବୁକ୍

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

“କୋଭିଡ୍ ସଂଗ୍ରାମରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖଯୋଦ୍ଧା
ଆଶା, ଅଜ୍ଞାନବାତୀ କର୍ମୀ ଏବଂ ଏଏନ୍ଏମ୍
ମାନଙ୍କର ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ସେବା ଏବଂ ତ୍ୟାଗ
ଆମେ ସବୁଦିନେ ମନେ ରଖିବା ।”

ନିହାର ମଠେଇଙ୍କୁ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଶା

ସମ୍ମୁଖ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଭୂମିକା :

1. ପିଲାଙ୍କ କୋଭିଡ଼ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣିବା ଓ ବୁଝିବା
2. କୋଭିଡ଼ର ଲକ୍ଷଣ ଓ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ହେବାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
3. ଗୃହ ପୃଥକବାସରେ ଥିବା କୋଭିଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଶିଶୁର ଦେଖାଖିବା ବାବଦରେ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ଓ ସହାୟତା କରିବା ।
4. ଗୃହପୃଥକ ବାସରେ ଥିବା ଶିଶୁକୁ ଦୈନିକ ପରିଦର୍ଶନ କରି ତାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ରଖିବା ।
5. ବିପଦ ଶଙ୍କୁଳ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଖାନା ପ୍ରେରଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଓ ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ସେମାନଙ୍କ ସାଥରେ ଯିବା ।

2. କୋଭିଡ଼ - ୧୯ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଦ୍ୟତମ ତଥ୍ୟ :

1. କୋଭିଡ଼ ହେଉଛି ସାର୍ବ କୋଭିଡ଼-୨ ନାମକ ଭୂତାଣୁ ବା କରୋନା ଭୂତାଣୁ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ରୋଗ, ଯାହା ପୁସ୍ତକସରେ ନିମୋନିଆ କରିବା ସହ ଶରୀରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗକୁ ମଧ୍ୟ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଏ ଓ ଅକାମି କରିଦିଏ ।
2. ଏହାର ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଜ୍ୱର , କାଶ ଏବଂ ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ ନେବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବା ।
3. ଏହି ଭୂତାଣୁ ଅତି ମାରାତ୍ମକ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼କଥା ହେଉଛି ଏହା ବାରମ୍ବାର ନିଜର ରୂପ ବଦଳାଇ ଅଧିକ ସଂକ୍ରାମକ ହେଉଛି ।
4. ଏହି ରୋଗର ଭୂତାଣୁ ରୋଗୀର କାଶ , ଛିଙ୍କ ଏବଂ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ସମୟରେ ବାହାରୁଥିବା ଅତି କ୍ଷୋଟ ଜଳକଣିକା ରେ ଥାଏ ଓ ବାୟୁମାଧ୍ୟମରେ ସୁସ୍ଥ ଲୋକ ଦେହରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ।
5. ଏହାର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳପ୍ରଦ ଔଷଧ ବାହାରିନାହିଁ । କୋଭିଡ଼ ଟୀକା ନେବା ଓ କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ପାଳନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ଶିଶୁଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୋଭିଡ଼ର ଲକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରକାର ଭେଦ :

- ଛୁର
- କାଶ
- ଥଣ୍ଡା (ନାକରୁ ପାଣି ବହିବା)
- ତଣ୍ଡି ଦରଜ
- ଧଇଁ ସଇଁ / ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହେବା

ଏହା ବ୍ୟତୀତ କିଛି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଲକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ :

- ❖ ପେଟ ଯନ୍ତ୍ରଣା
- ❖ ପତଳା ଝାଡ଼ା
- ❖ ଦେହରେ /ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଲାଲ /ବାଇଗଣି ରଙ୍ଗର ମନ୍ଦା ମନ୍ଦା ହୋଇ ଫଳିଯିବା

ପିଲାଙ୍କ କୋଭିଡ଼ ର ପ୍ରକାର ଭେଦ

ଲକ୍ଷଣ ବିହୀନ (Asymptomatic) (୭୦-୮୦%)	ସ୍ୱଳ୍ପ ଲକ୍ଷଣ ଯୁକ୍ତ (Mild) (୧୫ %)	ମଧ୍ୟମ ଲକ୍ଷଣଯୁକ୍ତ (Moderate) (୨-୩ %)	ଗୁରୁତର ଲକ୍ଷଣ ଯୁକ୍ତ (Severe) (୧-୨ %)
<p>ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଦୌ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ , କିନ୍ତୁ ପିଲାଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ରିପୋର୍ଟ ପଜିଟିଭ ଥାଏ</p>	<p>ସାଧାରଣତଃ ନାକ ଓ ପାଟି ମଧ୍ୟରେ ସଂକ୍ରମଣ ସୀମିତ ଥାଏ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ନାକରୁ ପାଣି ବୋହିବା ▪ ତଣ୍ଡି ଦରଜ ହେବା ▪ ସାମାନ୍ୟ କାଶ ହେବା ▪ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାର ବେଗ ସାଧାରଣ ଥାଏ ▪ SpO2 =94% କିମ୍ବା ଅଧିକ 	<p>ନିମୋନିଆ ହୁଏ , କିନ୍ତୁ ଗୁରୁତର ନିମୋନିଆ ନୁହେଁ । ବୟସ ଅନୁସାରେ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାର ବେଗ ଅଧିକ ରହେ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ଜନ୍ମରୁ ଦୁଇ ମାସ - > ୬୦ / ମିନିଟ ▪ ୨ ମାସ ରୁ ୧ ବର୍ଷ - > ୫୦ / ମିନିଟ ▪ ୧ ରୁ ୫ ବର୍ଷ - > ୪୦ / ମିନିଟ ▪ ୫ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ - > ୩୦ / ମିନିଟ ▪ SpO = ୯୦-୯୪ % 	<p>ଗୁରୁତର ନିମୋନିଆ ହୁଏ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ଏ :ଆର :ଡି :ଏସ୍ : ▪ ସେପସିସ୍ ▪ ସେପ୍ଟିକ ସକ୍ ▪ ଏକାଧିକ ଅଙ୍ଗ ଅକାମି ହେବା (Multi Organ Dysfunction) ▪ ଛାତି ଭିତରକୁ ଟାଣିହୋଇଯିବା (Chest indrawing) ▪ ନିଶ୍ୱାସନେବାବେଳେ ଘୁଡୁ ଘୁଡୁ ଶବ୍ଦ ହେବା (Grunting) ▪ ଅଧ, ଜିଭ , ଆଙ୍ଗୁଳି ନୀଳ ପଡ଼ିବା (Cyanosis) ▪ ବାତ ମାରିବା (Seizure) ▪ ଅଚେତ ହେବା ▪ SpO = < ୯୦ %

କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଣ ଚିକିତ୍ସା ଆବଶ୍ୟକ ?

ଲକ୍ଷଣ ବିହୀନ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ଲକ୍ଷଣ ଯୁକ୍ତ - ଗୃହ ପୃଥକ ବାସ

ମଧ୍ୟମ ଲକ୍ଷଣ - କୋଭିଡ଼ କେନ୍ଦ୍ରର ସେଣ୍ଟର / ଡି: ସି:ଏଚ: ସି : ରେ ଚିକିତ୍ସା

ଗୁରୁତର :- ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସା

କୋଭିଡ଼ ପ୍ରତିରୋଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସବୁ କ'ଣ ?

- ୧ . ନାକ ଓ ପାଟିକୁ ଭଲଭାବେ ଘୋଡ଼ାଇଲା ଭଳି ଠିକ ଭାବେ ଫିଟିଙ୍ଗ ହେଉଥିବା ମାସ୍କ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ
- ୨ . ହାତକୁ ବାରମ୍ବାର ସାବୁନ ଓ ପାଣିରେ ୪୦ ସେକେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ୭୦% ଆଲକୋହଲ ଯୁକ୍ତ ସାନିଟାଇଜର ରେ ସଫା କରନ୍ତୁ । ପିଲା ଅତି ସାନ ଥିଲେ ମା ତା'ର ହାତ ଧୋଇଦେବ ।
- ୩ . ଅନ୍ୟଠାରୁ ଦୁରଗତ ଦୂରତା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।
- ୪ . ଜନଗହଳୀ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ୫ . ଯଥାସମ୍ଭବ ସାଧାରଣ ପରିବହନ ଯାନରେ ଯିବା ଆସିବା କମ୍ କରନ୍ତୁ । ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗାଡ଼ି / ସାଇକଲ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ
- ୬ . ଶିଶୁର ନିୟମିତ ଚିକାକରଣ ଠିକ ସମୟରେ କରାନ୍ତୁ , ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ଠିକ ଭାବେ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ସାଧାରଣ ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ।

4. ଶିଶୁମାନେ ମାଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିବେ କି ?

1. ୫ ବର୍ଷରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ତ ଶିଶୁ ମାଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ। ବାପା ମା ପିଲାଙ୍କୁ ମାଷ୍ଟ ଠିକ ଭାବେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଶିଖାଇବା ଓ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବା ଉଚିତ ।
2. ୫ ବର୍ଷ ତଳକୁ ପିଲା ମାଷ୍ଟ ପିନ୍ଧିବା ଦରକାର ନାହିଁ । କାରଣ ସେମାନେ ମାଷ୍ଟ ଠିକ ଭାବେ ପିନ୍ଧି ପାରିବେ ନାହିଁ , ବାରମ୍ବାର ମୁହଁରେ ହତମାରିବେ ଓ ମାଷ୍ଟ ବାହାର କରିଦେବେ ଏବଂ ଅତି ଛୋଟ ଶିଶୁଙ୍କର ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମଧ୍ୟ କିଛିଟା ଅସୁବିଧା ହେବ ।
3. ଶିଶୁ ଯଦି କୋଉଁଠି ଲକ୍ଷଣ ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ତାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଲଗା ରଖନ୍ତୁ ଓ ପରିବାରର ଅନ୍ୟମାନେ ତବଳ ମାଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
4. ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାରର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ନିୟମ ବୟସ୍କଙ୍କ ସହ ସମାନ ।

ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ଓ କୋଉଡ଼ି ।

1. ମା ଠାରୁ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁକୁ ପ୍ରସବ ପୂର୍ବରୁ କୋଉଡ଼ି ସଂକ୍ରମଣ ହେବାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରସବ ସମୟରେ ମା କୋଉଡ଼ି ସଂକ୍ରମିତ ଥିଲେ ପ୍ରସବ ପରେ ନବଜାତ ଶିଶୁ ସଂକ୍ରମିତ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି ।
2. ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ମା କୋଉଡ଼ି ସଂକ୍ରମିତ ହେଲେ ଅଳ୍ପ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସବ ହେବା , କମ୍ ଓଜନ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ଜନ୍ମ ହେବା ଆଦି ଦେଖା ଯାଉଛି ।
3. ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ମହିଳା କୋଉଡ଼ି ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ କୋଉଡ଼ି ନିୟମ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ , ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା , ଚିକାକରଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ମାତୃତ୍ୱ ପ୍ରତି ସଚେତନ ରହିବା ଉଚିତ ।
4. ମା କୋଉଡ଼ି ପଜିଟିଭ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସବ ପରେ ନବଜାତ ଶିଶୁ ମା ସହ ରହିବ , କିନ୍ତୁ ମା କୋଉଡ଼ି ନିୟମ ଠିକ ଭାବେ ପାଳନ କରିବ ।
5. ମା ନିହାତି ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ନେବେ

କୋଭିଡ଼ ସମୟରେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ ନିୟମାବଳୀ :

1. ମା କୋଭିଡ଼ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ କିମ୍ବା ପଜିଟିଭ ଥିଲେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇପାରିବ , କିନ୍ତୁ କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ପାଳନ କରି ।
2. ଯଦି ମା ବେଶୀ ଅସୁସ୍ଥ ଥାଏ , ତେବେ ମା'ର କ୍ଷୀର ବାହାର କରିଗିନା ଚାମଚ ରେ ଶିଶୁକୁ ଦିଆ ଯାଇ ପାରିବ ।
3. ଛୁଆକୁ କ୍ଷୀର ଖୁଆଇବା ପୂର୍ବରୁ ମା ହାତ ଭଲଭାବେ ସାବୁନରେ ଧୋଇବ କିମ୍ବା ସାନିଟାଇଜ କରିବ, ସର୍ଜିକାଲ ମାସ୍କ କିମ୍ବା ଡବଲ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବ ।
4. ଯଦି ମା କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ ଥାଏ , ତାହେଲେ ଛୁଆର ମୁହଁ ଠାରୁ ନିଜ ମୁହଁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଅନ୍ୟଦିଗରେ ରଖିବ ।

କେତେବେଳେ ଶିଶୁର କୋଭିଡ଼ ପରୀକ୍ଷା କରାଇବା ଦରକାର ?

(କ) ନବଜାତ ଶିଶୁ :

- ସବୁ ନବଜାତ ଶିଶୁଙ୍କର କୋଭିଡ଼ ପରୀକ୍ଷା କରାଇବା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ।
- ଯଦି କୋଭିଡ଼ ଭଳି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ କରାଇବେ ।
- ଯଦି ପ୍ରସବ ସମୟରେ ମା କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ ଅଛି ଓ ଚିକିତ୍ସାଧୀନ ଅଛି ତେବେ ପ୍ରସବ ପରେ ଥରେ ଓ ୫ ଦିନ ପରେ ଆଉଥରେ ନବଜାତ ଶିଶୁର କୋଭିଡ଼ ପରୀକ୍ଷା କରାଇବାକୁ ଅଳ୍ପ କେତେକ ଶିଶୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ମତ ଦିଅନ୍ତି ।

(ଖ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଶୁ :

- ଶିଶୁର କୋଭିଡ଼ ଭଳି ଲକ୍ଷଣ ଥିଲେ (ଥଣ୍ଡା, ଜ୍ୱର , କାଶ, ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାର ବେଗ ଅଧିକ, ପତଳା ଝାଡ଼ା, ଦେହରେ ଓ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ଲାଲ ଲାଲ ଫଳିଯିବା ଇତ୍ୟାଦି)
- ଶିଶୁ ,କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ ବ୍ୟକ୍ତି / ରୋଗୀଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଥିଲେ

10. ଶିଶୁ କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ ଥିଲେ :

୭୦-୮୦% ପଜିଟିଭ ଶିଶୁ ଲକ୍ଷଣ ବିହୀନ ଥାଆନ୍ତି । ୧୦-୧୫ % ଶିଶୁ ସାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଆଉ ୫ % କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିଶୁଙ୍କଠାରେ ଗୁରୁତର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ।

ଡେଣୁ ଅଧିକାଂଶ କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ ଶିଶୁ ଗୃହ ପୃଥକବାସ (Home Isolation)ରେ ଚିକିତ୍ସା ନେଇ ଭଲ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ମନେ ରଖନ୍ତୁ , ଯଦି ଶିଶୁର ନିଶ୍ଚାସ ପ୍ରଶ୍ନାସ ନେବାରେ ଅସୁବିଧା ଥାଏ କିମ୍ବା ନିଶ୍ଚାସର ବେଗ ବୟସ ଅନୁପାତରେ ଅଧିକ ରହେ (୨ ମାସରୁ କମ > ୬୦/ମିନିଟ, ୨ ମାସରୁ ୧ ବର୍ଷ > ୫୦/ମିନିଟ, ୧ ବର୍ଷରୁ ୫ ବର୍ଷ > ୪୦/ମିନିଟ ଓ ୫ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ > ୩୦/ମିନିଟ) ତେବେ ସେପରି ଶିଶୁକୁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଚିକିତ୍ସା କରିବା ଉଚିତ ।

ଗୃହ ପୃଥକ ବାସରେ କ'ଣ ଦରକାର ଓ କଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ :

- ମା ଓ ଶିଶୁ ଉତ୍ତମ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଏକ ଅଲଗା କୋଠରୀରେ ରହିବେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା ପାଇଖାନା ଥିଲେ ଭଲ ।
- ମା ଡବଲ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବ । ଶିଶୁ ୫ ବର୍ଷରୁ ବଡ଼ ହୋଇଥିଲେ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧାଇବା ମା'ର ଦାୟିତ୍ୱ ।
- ଶିଶୁକୁ ପୁଷ୍ଟିକର ନରମ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦେବ
- ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେବ (ଉଷୁମ ପାଣି ହେଲେ ଭଲ)
- ଘରର ଚଟାଣ ଓ ଆସବାବ ପତ୍ର ୧% ହାଇପୋକ୍ଲୋରାଇଟ ଦ୍ରବଣରେ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ପୋଛିବାକୁ ହେବ ।
- ଶିଶୁକୁ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ପିଲା କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ସିଧା ସଳଖ ମିଶିବାକୁ ଦିଆନଯାଇ ଭିଡ଼ିଓ କଲ ମାଧ୍ୟମରେ ମିଶିବାକୁ ଦେଇ ହେବ ।
- ଶିଶୁ ଗୋଟିଏ କୋଠରି ମଧ୍ୟରେ ସବୁବେଳେ ରହିବାକୁ ରାଜି ନହେଲେ ମା ତାକୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ବାହାରକୁ ଆଣି ଏକୁଟିଆ ବଗିଚା /ଅଗଣା ଆଦିରେ ବୁଲାଇ ପାରିବ , କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କାହାସହ ମିଶିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ।
- ପ୍ରତିଦିନ ଶିଶୁର ତାପମାତ୍ରା , ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାର ବେଗ , ଅମ୍ଳଜାନ ସାନ୍ଦ୍ରତା ଆଦି ୩-୪ ଥର ମାପିବାକୁ ହେବ ।
- ଜ୍ୱର ଥିଲେ ପାରାସିଟାମଲ୍ ସିରପ (୫ ବର୍ଷରୁ କମ ବୟସର ପିଲା) କିମ୍ବା ଟାବଲେଟ (୫ ବର୍ଷରୁ ବଡ଼ ପିଲା) ୧୦-୧୫ ମିଲିଗ୍ରାମ / ପ୍ରତି କି:ଗ୍ରା: ଶରୀର ଓଜନ ଅନୁସାରେ ଦିନକୁ ୩-୪ ଥର ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।
- ଡକ୍ଟି ଦରଜ ଓ କାଶ କମାଇବାକୁ ତୁଳସୀ ରସ ସହିତ ମହୁ (୧ ବର୍ଷରୁ କମ ପିଲାଙ୍କୁ ମହୁ ଦେବା ମନା) ଆଦି ଦିଆଯାଇପାରିବ ।
- ସମସ୍ତ କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ଘରର ସବୁ ସଦସ୍ୟ ପାଳନ କରିବେ

11. କେଉଁ ବିପଦ ସଙ୍କେତ ଦେଖିଲେ ତୁରନ୍ତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବେ ?

- ତାପମାତ୍ରା ୧୦୦.୪ ଡିଗ୍ରୀ ଫାରେନହାଇଟ୍ ରୁ ଅଧିକ ହେବା ଓ ପାରାସିଟାମଲ ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ନ କମିବା
- ନିଶ୍ୱାସ ବେଗ ବୟସ ଅନୁ ପାତରେ ଅଧିକ ହେବା
- ନିଶ୍ୱାସ ନେବା ବେଳେ ଘଡ଼ ଘଡ଼ ଶବ୍ଦ ହେବା / ଛାତି ଭିତରକୁ ଚାଶି ହୋଇ ଯିବା / ଶିଶୁ କୁଲେଇବା ଭଳି ଶବ୍ଦ ହେବା
- ଜିଭ / ଓଠ ନୀଳ ପଡ଼ିବା
- ଅମ୍ଳଜାନ ସ୍ତର ୯୪ % ରୁ କମିଯିବା
- ଶିଶୁ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇଯିବା
- ବାତ ମାରିବା

12. ଗୃହ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଶିଶୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେଉଁ ତଥ୍ୟ କିପରି ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ?

ମା'କୁ ପଚାରନ୍ତୁ :

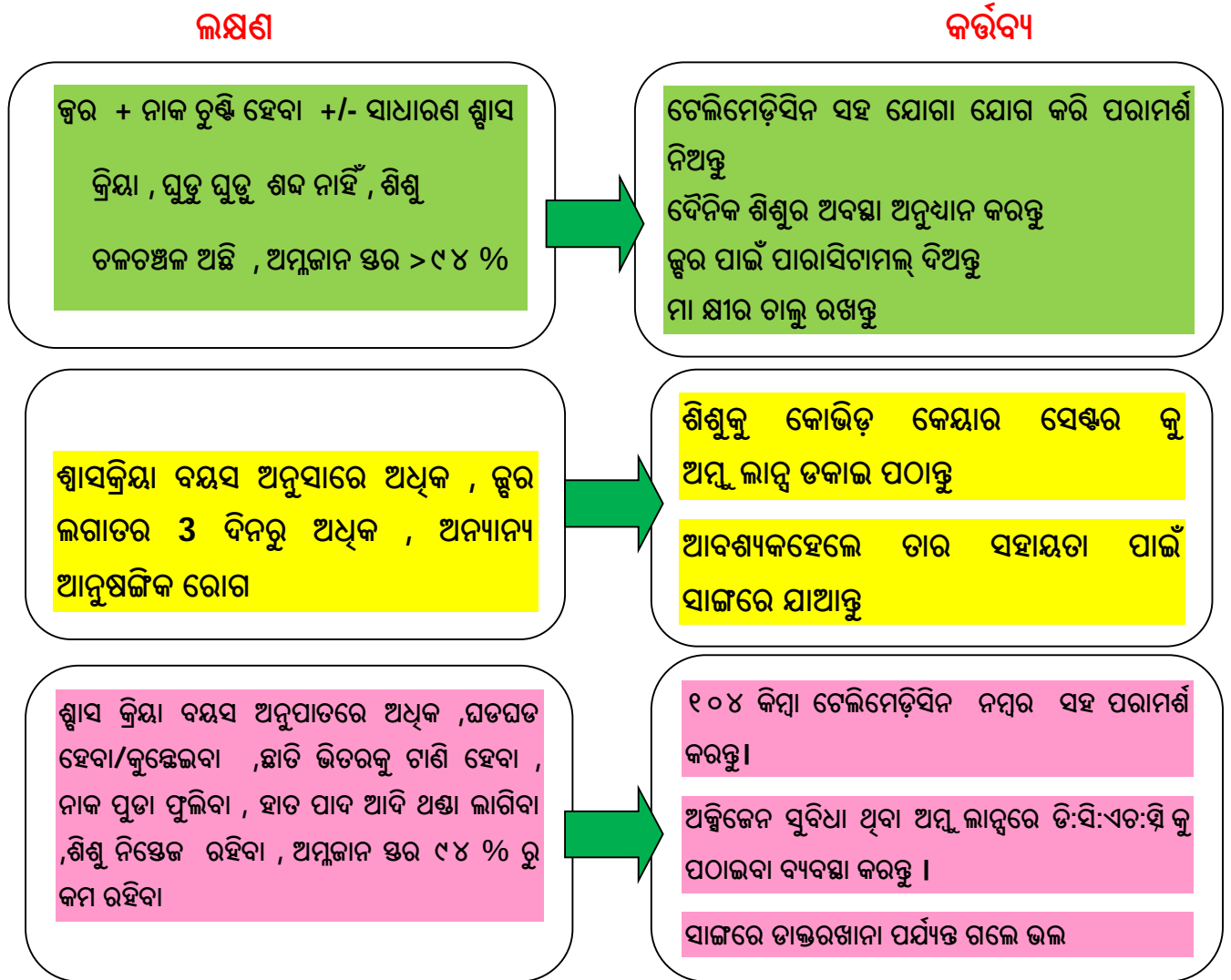
- ପିଲାଟିଏର ଜ୍ୱର / ଶର୍କି / କାଶ / ପତଳା ଝାଡ଼ା / ପେଟରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଛି କି ?

ନିଜେ ଦେଖନ୍ତୁ :

- ଶିଶୁ ଚଳ ଚଞ୍ଚଳ ଅଛି କି ?
- ତାପମାତ୍ରା କେତେ ଅଛି (ଅର୍ମାଲ ସ୍କାନର ରେ ମାପନ୍ତୁ)
- ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ୧ ମିନିଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣି କେତେ ଥର ହେଉଛି ନୋଟ କରନ୍ତୁ
- ନିଶ୍ୱାସ ନେବା ବେଳେ ନାକ ପୁଡ଼ା ପୁଲୁଛି କି ?
- ଚର୍ଖି ରୁ ଘଡ଼ ଘଡ଼ ଶବ୍ଦ / କୁଲେଇବା ଭଳି ଶବ୍ଦ ବାହାରୁଛି କି ?
- ଅମ୍ଳଜାନ ସାନ୍ଦ୍ରତା କେତେ ଅଛି (ପଲସ ଅକ୍ସିମିଟର ଥିଲେ ମାପନ୍ତୁ)
- ଜଳ ଶୁଷ୍କତା (ଶୁଖିଲା ଜିଭ / ଓଠ / ଅକ୍ଷୟ ଭିତରକୁ ପଶିଯିବା) ଅଛି କି ?
- ଯଦି ତକ୍କର କୌଣସି ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଶିଶୁକୁ ତାହା ଠିକ ଭାବେ ଦିଆ ଯାଉଛି କି ?

- ଶିଶୁର ଖାଦ୍ୟପାନୀୟ ଠିକ ଅଛିକି ?
- ଘରେ ଅନ୍ୟମାନେ କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ପାଳନ କରୁଛନ୍ତିକି ?

3. ଆଶା / ଅଜ୍ଞାନବାଦି କର୍ମୀ/ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କର୍ମୀ କ'ଣ କରିବେ ?

14 ଶିଶୁର ପରିଚାରିକା (ସେବାକାରୀ) କି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ :

1. ମାସ୍କ

- ପରିଚାରିକା ସବୁବେଳେ ଡବଲ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବେ

2. ହାତ ଧୋଇବା :

- ନିଜର ହାତକୁ ବାରମ୍ବାର ସାବୁନରେ ୪୦ ସେକେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧୋଇବେ କିମ୍ବା ସାନିଟାଇଜର ରେ ସଫା କରିବେ

3. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵରକ୍ଷା :

- ଶିଶୁର ମଳ ମୁତ୍ର , ସିଙ୍ଗାଣି, ଖଙ୍କାର , ଲାଳ ଆଦି ପୋଛିବା ସମୟରେ / ବାସନ କୁସନ କିମ୍ବା କପଡ଼ା ସଫା କରିବା ସମୟରେ ହାତରେ ଗ୍ଲୋଭସ ପିନ୍ଧିବେ

4. ପିଲାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା ରଖିବେ :

- ପରିବାରର ଅନ୍ୟ କାହା ସହ , ବିଶେଷକରି ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ସହ, ମିଶିବାକୁ ନଦେଇ ଭିଡ଼ିଓ ଫୋନ ମାଧ୍ୟମରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରାଇବେ

5. ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା :

ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁକୁ (ଖାଲି , ପେପର ପ୍ଲେଟ ,ଡିସପୋଜେବଲ କପ) ଅଧିକତମ ୧ % ବିଲ୍ଡିଂ ଦ୍ରବଣ ରେ ବୁଡ଼ାଇ ନଷ୍ଟ କରିବେ

କେତେକ ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ତାର ସମାଧାନ :

1ମା ଓ ଶିଶୁ (ଶିଶୁମାନେ) ସମସ୍ତେ କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ୍ :

- ମା କିମ୍ବା ଶିଶୁ କେହି ଗୁରୁତର ନଥିଲେ ଏକାଠି ରହିବେ ।
- ଛୁଆ ଯିଏ ଖାଉଥିଲେ ତାହା ଚାଲୁ ରଖିବେ

2. ମା କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ୍, କିନ୍ତୁ ଛୁଆ ନେଗେଟିଭ୍ :

- କେବଳ ଯିଏ ଖାଉଥିବା ଛୁଆ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ସମ୍ଭାଳିବେ । ଯଦି ମା ଗୁରୁତର ଅସୁସ୍ଥ ଥାଏ ତେବେ ସମସ୍ତ ଛୁଆକୁ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ସମ୍ଭାଳିବେ । ସମସ୍ତେ କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ର ଯଥା ଯଥା ପାଳନ କରିବେ

3. ଶିଶୁ କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ୍ ଓ ମାଆ ନେଗେଟିଭ୍ :

- ମା କୋଭିଡ଼ର ସମସ୍ତ ନିୟମ ପାଳନ କରି ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ନେବେ

4. କୋଭିଡ଼ ପଜିଟିଭ୍ ମା ଶିଶୁକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି :

ମା ଓ ନବଜାତ ଶିଶୁ ଏକାଠି ଏକ ଭିନ୍ନ କୋଠରୀରେ ରହିବେ । ମା ଶିଶୁକୁ ଯିଏ ଖୁଆଇବ । ସମସ୍ତ କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ପାଳନ କରିବ ।

5. ଶିଶୁ ବ୍ୟତୀତ ପରିବାର ର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ କୋଭିଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଓ ହସପିଟାଲ ରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଛନ୍ତି ।

- ଶିଶୁ ଯିଏ ଖାଉଥିଲେ (ବିଶେଷକରି ୬ ମାସରୁ କମ ହୋଇଥିଲେ) ମା ପାଖରେ ରହିବ । ଯଦି ମା ଗୁରୁତର ଥାଏ ତେବେ ଦୂର ସମ୍ପର୍କୀୟ /ହସପିଟାଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ / ପଂଚାୟତ ରାଜ କର୍ମୀ/ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ , ଶିଶୁର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ପାରନ୍ତି
- ୧୦୯୮ ଶିଶୁ ସହାୟତା ନମ୍ବର ରେ ଏଥିପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ମାଗନ୍ତୁ .

ଶିଶୁର ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଯତ୍ନ :

କୋଭିଡ଼ ସମୟରେ ଶିଶୁର (କରୋନା ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥାଉ ବା ନ ହୋଇଥାଉ) ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ରେ ଅସନ୍ତୁଳନ ଆସିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ । କାରଣ ଶିଶୁ ଏହିସମୟରେ ସର୍ବଦା ଘର ଭିତରେ ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହି ବିରକ୍ତ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ତେଣୁ ତାର ମନ ଖୁସିପାଇଁ ପରିବାର ଯତ୍ନ ଶୀଳ ହେବା ଜରୁରୀ :

1. ଶିଶୁ ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସମୟ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ପଢ଼ିବା ଖେଳିବାରେ (ଇନଡୋର ଗେମ୍) ତାକୁ ସହାୟତା କରନ୍ତୁ ।
2. କୋଭିଡ଼ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନକାରାତ୍ମକ ସମ୍ବାଦ କିମ୍ବା ଚିତ୍ର ଚିଠି ଆଦିରେ ଦେଖିବାରୁ ତାକୁ ନିବୃତ୍ତ କରନ୍ତୁ ।
3. ଭିଡ଼ିଓ କଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ତାର ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ / ଶିକ୍ଷକ ଓ ସେ ଭଲ ପାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ
4. ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷା , ଚିତ୍ରାଙ୍କନ , ଗପବହି /କାର୍ଟୁନ ଆଦି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ
5. ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ୧୦୪ ନମ୍ବରକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସହାୟତା ପାଇଁ ଫୋନ କରି ପରାମର୍ଶ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଶିଶୁମାନଙ୍କ ର ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାକୁ କିପରି ଚିହ୍ନିବେ ?

1. ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନକରିବା , ଠିକ ଭାବେ ନଶୋଇବା , ଚିତ୍ତଚିତା ହେବା
2. ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତେଜିତ ହେବା , ବିନା କାରଣରେ କାନ୍ଦିବା , ଜିନିଷ ଭଙ୍ଗାଠୁଟା କରିବା
3. ବିନାକାରଣରେ ପେଟ ବଥା , ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧା ଆଦି ହେଉଥିବା କହିବା
4. ଯାହା କହିବେ ତାର ଠିକ ବିପରୀତ କରିବା
5. ଲୁଚିକରି ବାହାରକୁ ପଳାଇବା , ସାନ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ମାରିବା

ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ଠିକ ତଥ୍ୟ ଠିକ ଭାବରେ କିପରି ପହଞ୍ଚାଇବା ?

1. ଲୋକଙ୍କ ସହ ମଧୁର ଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ନମସ୍କାର କରନ୍ତୁ ଓ ସାଧାରଣ ଭଲମନ୍ଦ ପଚାରନ୍ତୁ ।
2. କୋଭିଡ଼ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଠିକ ତଥ୍ୟ ଏପରି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେପରି ସେଥିରେ ଭୟ ସୃଷ୍ଟି ନହେବ ।
3. ସବୁବେଳେ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରାନ୍ତୁ ଯେ ସେହିମାନେ ହିଁ ପ୍ରକୃତ କୋଭିଡ଼ ଯୋଦ୍ଧା ଓ ସେମାନେ ଚାହିଁଲେ କୋଭିଡ଼ କୁ ଦୂର କରି ପାରିବେ ।
4. କୋଭିଡ଼ ନିୟମ ସବୁ ବାରମ୍ବାର ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାନ୍ତୁ ଓ ପାଳନ କରିବାକୁ ବୁଝାନ୍ତୁ ।
5. ମଝିରେ ମଝିରେ ସେମାନେ କଣ ବୁଝିଲେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତୁ
6. ସେମାନଙ୍କ କଥା (ବିରକ୍ତିକର ହେଲେମଧ୍ୟ) ଧୈର୍ଯ୍ୟ ର ସହ ଶୁଣନ୍ତୁ ଓ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଭୁଲ ଥିଲେ ବିନୟନ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ ।
7. ସାଥରେ ନେଇଥିବା ପୁସ୍ତିକା ଦେଖାନ୍ତୁ ।

ଗୃହ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ନିଜର ସୁରକ୍ଷା

1. ସର୍ବଦା ଦୁଇ ମିଟର ଦୂରତା ରଖନ୍ତୁ
2. ଏନ୍- 95 ମାସ୍କ କିମ୍ବା ଡବଲ ମାସ୍କ ଠିକ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
3. ମୁଣ୍ଡରେ ହେଡ କଭର ଦେଲେ ଭଲ
4. କାହାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ହାତ ସାବୁନରେ ଧୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ୭୦% ଆଲକୋହଲ ଯୁକ୍ତ ସାନିଟାଇଜର ରେ ସଫା କରନ୍ତୁ ।
5. ନିଜର ପାଟି , ନାକ କିମ୍ବା ଆଖିକୁ ଛୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ
6. ବାହାରେ ଖାଇବା ପିଇବା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ (ନିଜ ଖାଇବା ଓ ପାଣି ସାଙ୍ଗରେ ନିଅନ୍ତୁ)
7. କାହାର ଚୌକି ଆଦିରେ ବସନ୍ତୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଜିନିଷ ପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ
8. ସମସ୍ତେ ବାରମ୍ବାର ଛୁଇଁ ଥିବା ବସ୍ତୁ ଯଥା କବାଟ , କଲିଙ୍ଗ ବେଲ ସୁଇଚ , ଶିତିର ବାତା ପ୍ରଭୃତି ଛୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
9. ଶିଶୁ ସହିତ ଡାକ୍ତର ଖାନାକୁ ଯିବାକୁ ପଡିଲେ ସେହି ଏକା ଗାଡିରେ ନ ଯାଇ ନିଜ ଗାଡିରେ କିମ୍ବା ଭିନ୍ନ ଏକ ଗାଡିରେ ଯାଆନ୍ତୁ
10. ଡାକ୍ତର ଖାନାରୁ ଫେରିବା ପରେ ନିଜ ଲୁଗାପଟା ସାବୁନରେ ସଫା କରନ୍ତୁ ଓ ନିଜେ ଭଲଭାବେ ସାବୁନ ଲଗାଇ ଗାଧୋଇ ପଡନ୍ତୁ ।

ନିୟମିତ ଟୀକାଦାନ ସମୟରେ ସତର୍କତା :

1. ଟୀକାଦାନ କୋଠରି ଓ ଅପେକ୍ଷା କୋଠରି ଅଲଗା କରନ୍ତୁ
2. ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଦୁଇ ମିଟର ଦୂରତା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ
3. ଟୀକାଦାନ କୋଠରି ମଧ୍ୟକୁ କେବଳ ଜଣେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ସମୟରେ ଆସିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ
4. ଟୀକାଦାନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସାବୁନ ଓ ହାତ ଧୋଇବାକୁ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ
5. ସମସ୍ତେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଦେଖନ୍ତୁ ଓ ନ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ
6. ଏହି ଅବସରରେ ସେମାଙ୍କ ଘରେ କେହି ଜ୍ୱର , ଶର୍ଦ୍ଦି , ମୁଣ୍ଡ ବଥା , କାଶ ଆଦିରେ ପୀଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ପଚାରି ବୁଝନ୍ତୁ ଓ ସେପରି କେହି ଥିଲେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ / ଫୋନରେ ସବିଶେଷ ଖବର ନିଅନ୍ତୁ । **ଆପଣ ମାନେ ଆମର ଆଗ ଧାଡ଼ିର ଯୋଜ୍ଞା । ଆପଣଙ୍କ ଦକ୍ଷତା , କର୍ମନିଷ୍ଠା ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ସାରା ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କର ସୁସ୍ଥତା ନିର୍ଭର କରେ । ଆପଣମାନଙ୍କର ବିଜୟ ହିଁ ରାଜ୍ୟର ବିଜୟ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସାହସ ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ହରାନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସାରା ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ସ୍ନେହ ଆପଣ ଙ୍କ ସାଥରେ ଅଛି ।**